

Riktade insatser för att korta vårdköerna

Elisabet Lann, sjukvårdsminister

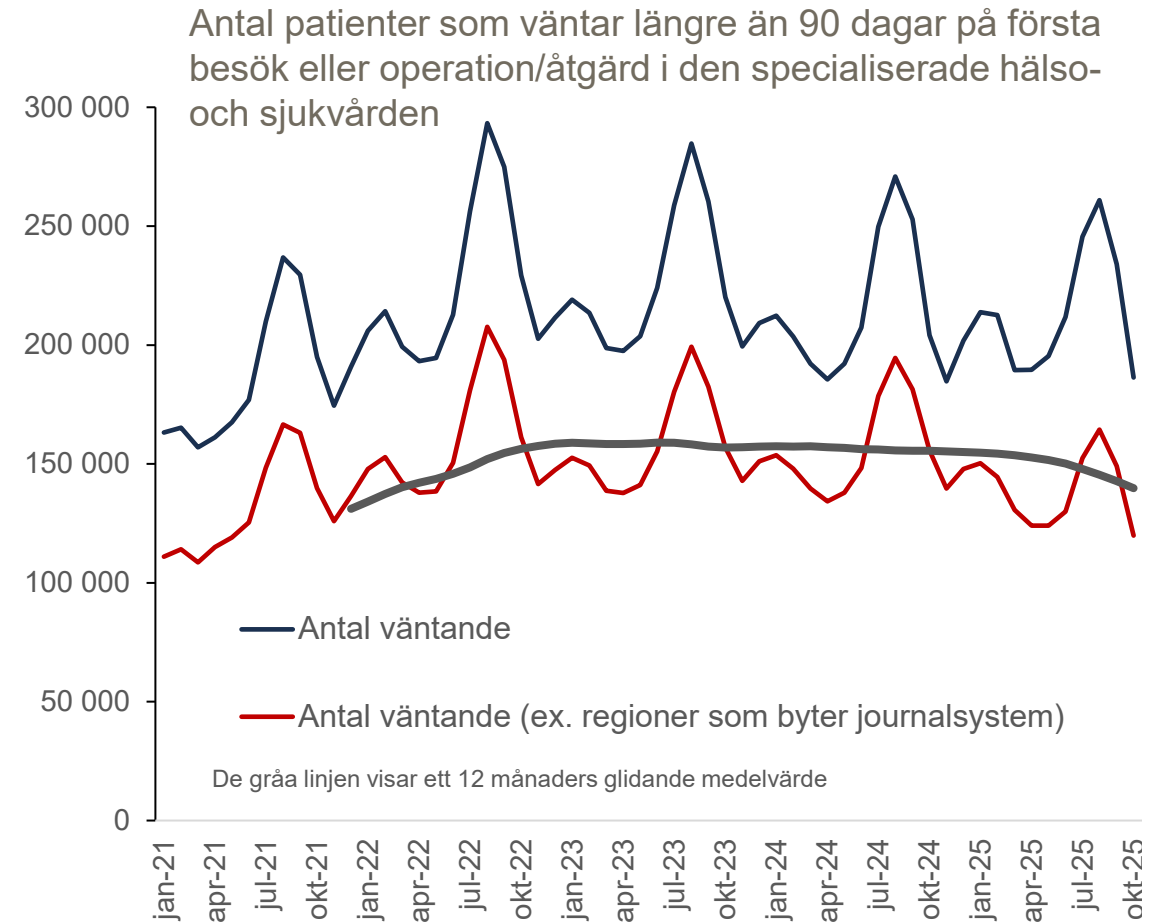
Björn Eriksson, generaldirektör Socialstyrelsen

Pressträff den 11 december 2025

Regeringens satsningar för kortare vårdköer

- Öka tillgängligheten och korta vårdköerna – en prioriterad fråga för regeringen.
- 18 miljarder kronor till regionerna för kortare vårdköer under mandatperioden.
- Fortfarande väntar många patienter länge på vård.
- 6,6 miljarder kronor 2026 för ökad tillgänglighet och kortare vårdköer, varav 750 miljoner kronor för riktade satsningar inom vissa vårdområden.

Källa: SKR:s väntetidsdatabas

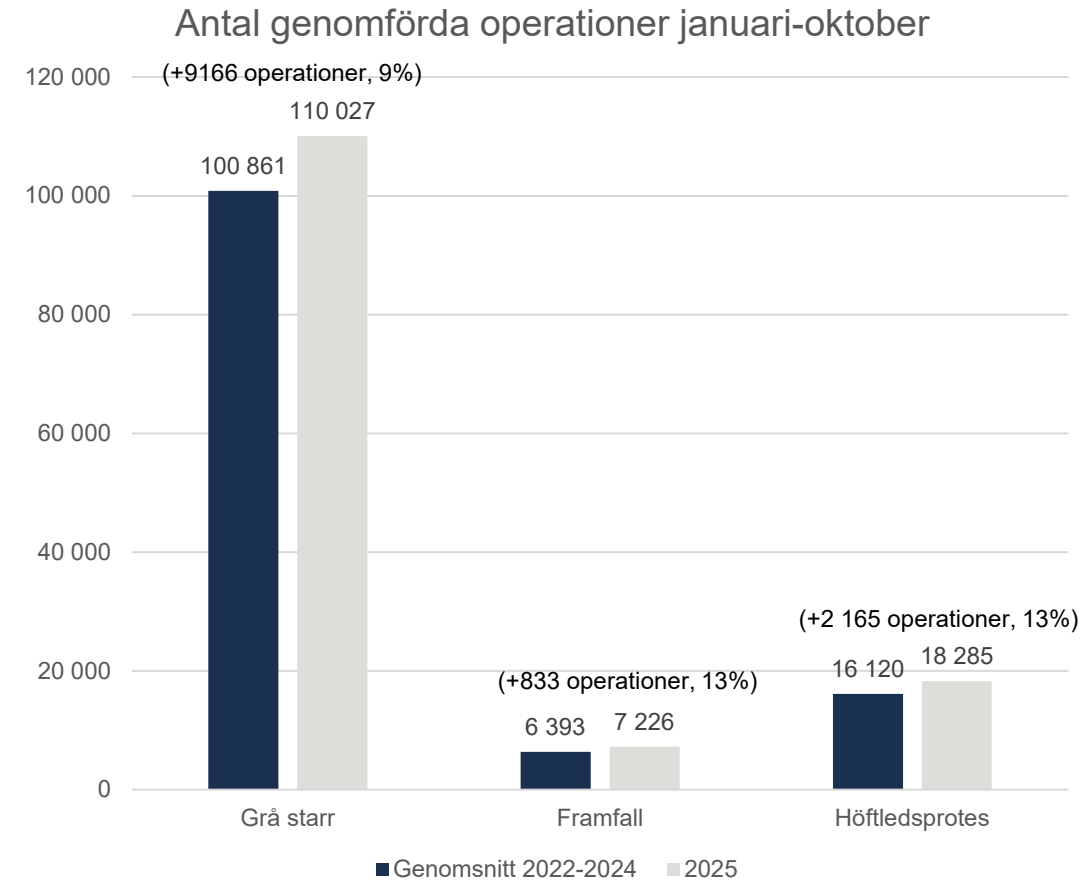
Flera kraftfulla satsningar på området

- Statsbidragsförordning för stärkt tillgänglighet och ökad vårdkapacitet inom den specialiserade hälso- och sjukvården (SFS 2024:1252)
- Fortsatt intensivt arbete med att inrätta och utveckla nationell vårdförmedling
- Utredning för en ny och stärkt vårdgaranti
- Nationell samordnare för kortare vårdköer
- Riktad satsning för att korta vårdköerna genom att öka vårdproduktionen inom vissa områden

Resultat av satsningen under 2025

- Ca 1 miljard kronor till regionerna 2025 för att korta värdköerna genom att öka antalet operationer av:
 - Grå starr
 - Framfall
 - Höftproteser
- Baserat på förslag från utredningen Behovsstyrd vård (S2024:05)
- En satsning i två delar:
 - Februari: 497 miljoner kronor
 - Juni: 507,5 miljoner kronor med skärpta prestationskrav

Källa: Patientregistret Socialstyrelsen

Resultat av satsningen under 2025

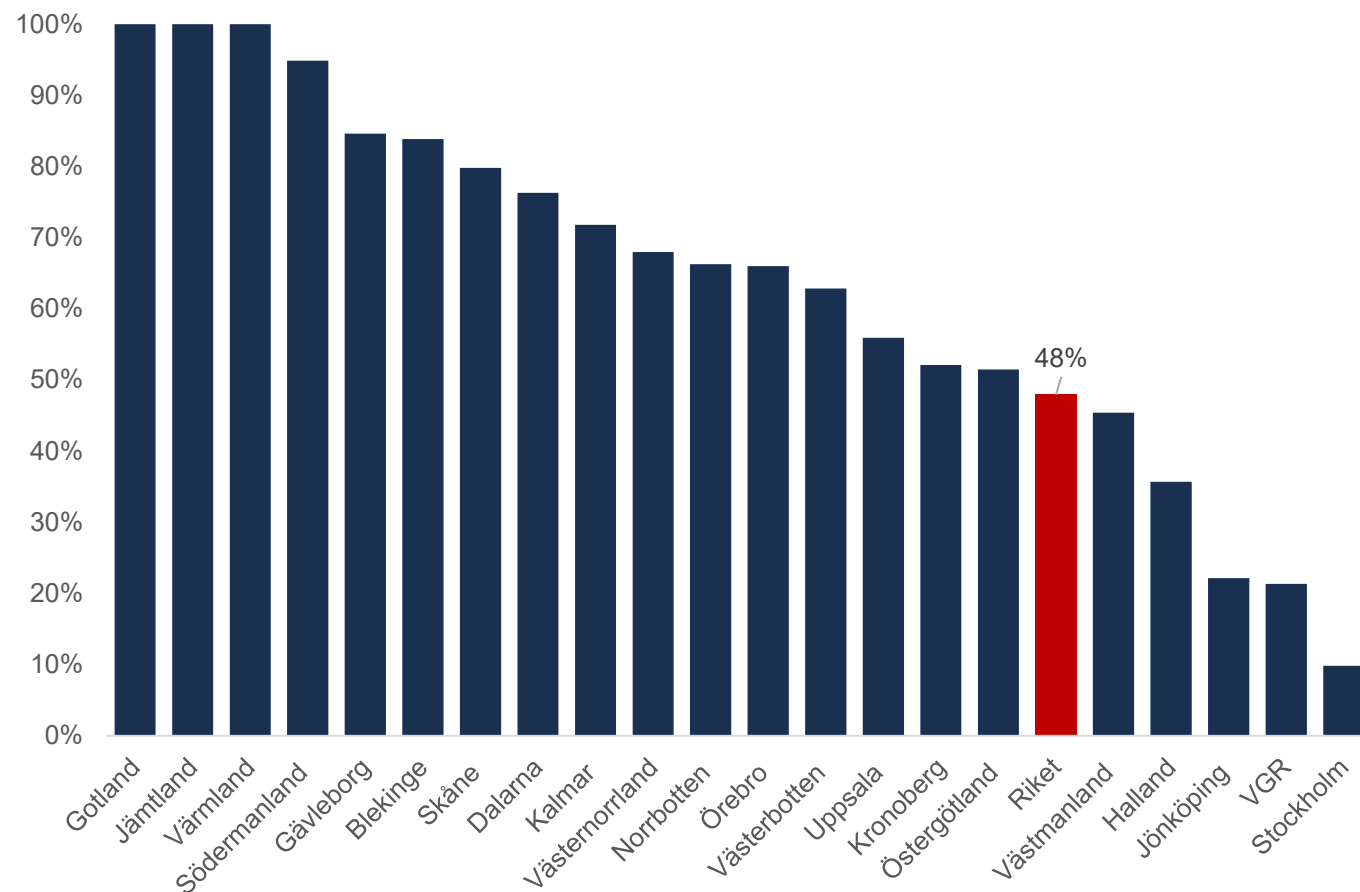
- Antalet patienter som väntat längre än 90 dagar på någon av de tre operationerna har minskat betydligt
- Antalet väntande patienter längre än 90 dagar i oktober 2025 jämfört med oktober 2024:
 - Framfall: 66% minskning
 - Höftledsprotes: 55% minskning
 - Grå starr: 17% minskning

Stora skillnader mellan regionerna

- Av de 507 miljoner kronor som regionerna kunde kvalificera sig för uppnåddes 243 miljoner kronor (48%) nationellt
- Det finns stora skillnader mellan regionerna. Från 10% i region Stockholm, till 100% i Gotland, Jämtland och Värmland

Andel av tillgängliga medel som utbetalats för perioden juni-oktober 2025

Källa: Socialstyrelsen

Satsningen fortsätter även under 2026

- Regeringen avsätter 750 miljoner kronor för att fortsätta satsningen under 2026 och kompletteras med ytterligare områden
- Regeringen gav i den 16 oktober Socialstyrelsen i uppdrag att föreslå ytterligare vårdområden.

Uppdrag att lämna förslag på ytterligare åtgärder för att korta vårdköerna

Socialstyrelsen föreslår tre ytterligare åtgärder för att korta väntetiderna

Knäprotesoperation

**Operation av
ljumskbråck**

Koloskopi

Gemensamt för åtgärderna: Många väntar länge på vård

Åtgärd	Väntande per månad	Andel som väntat mer än 90 dagar	Medelväntetid
Knäprotesoperation	6 552	49 %	157 dagar
Operation av ljumskbråck	4 009	36 %	81 dagar
Koloskopi	13 665	54 %	

Förslagen utgår från väntetidsläget och möjligheter att korta köerna

Utgångspunkter för förslagen

- Hur många som väntar och hur länge
- Möjlighet till
 - att korta köer genom att ge fler vård och använda privat upphandlad vård
 - dagvård
 - nationell vårdförmedling
- Risker för undanträngningseffekter, indikationsglidning och patientsäkerhet

Dialoger inom uppdraget

- Landets regioner
- Vårdföretagarna
- Regionernas system för kunskapsstyrning
- Utredningen Behovsstyrd vård (S2024:05)

Kortare väntetider är en prioriterad fråga

- Det sker många satsningar för att korta vårdköerna så att fler patienter ska få rätt vård i rätt tid
- Regionerna har huvudansvaret för att långsiktigt bedriva och planera vården
- Socialstyrelsen bidrar med oberoende kunskap, analyser och stöd för att arbetet och satsningen ska ge störst effekt för patienterna

Dagens besked

- Regionerna kan redan nu påbörja arbetet inför kommande år
- Medel betalas ut endast vid ökning av vårdproduktionen
- Regionerna bör använda kapacitet hos privata vårdgivare i det fall sådan finns tillgänglig
- Regeringen kommer att återkomma i närtid med besked om vilka vårdåtgärder som kommer omfattas och exakta villkor för utbetalning av medel.

Riktade insatser för att korta vårdköerna

Elisabet Lann, sjukvårdsminister

Björn Eriksson, generaldirektör Socialstyrelsen

Pressträff den 11 december 2025

